

Metody výzkumu v oblasti veřejných financí: Sběr dat

doc. Ing. Lucie Sedmihradská, Ph.D.

Prezentace byla připravena v rámci projektu
„Rozvoj vzdělávací a dalších činností a podpora kvality na VŠE v Praze“,
CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_015/0002342

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Literatura

- Veselý, Arnošt, Martin Nekola, and Zuzana Drhová. *Analýza a tvorba veřejných politik: přístupy, metody a praxe*. Sociologické nakladatelství (SLON), 2007.
- Hendl, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. Portál, 2008.

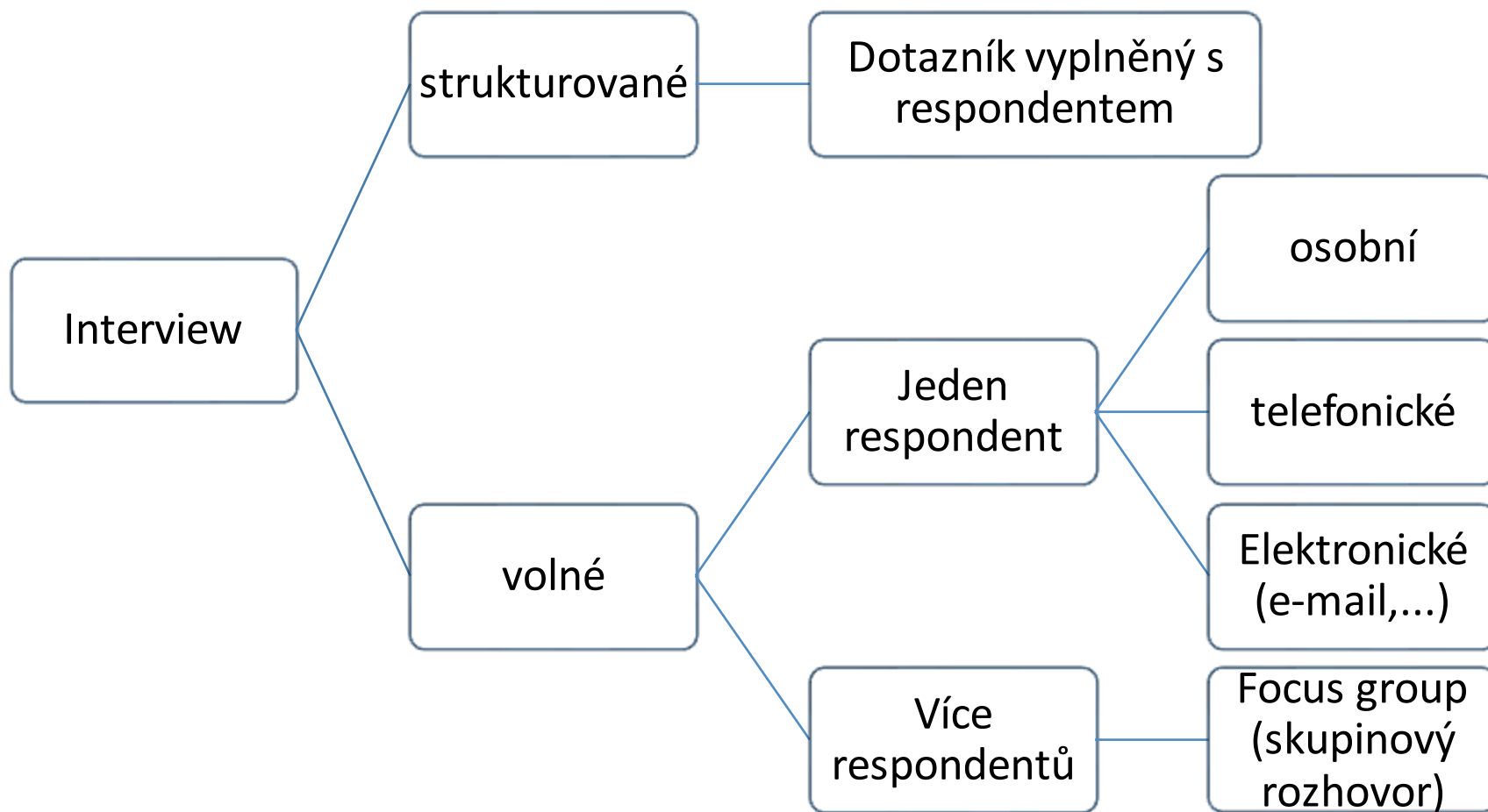
Metody sběru dat

- Primární zdroje – vlastní sběr informací
 - Pozorování
 - Dotazování
 - Dotazníkové šetření
 - Rozhovor/interview
 - focus group, metoda delphi
- Sekundární zdroje – sběr existujících informací

Pozorování

- Spíše doplňková metoda (dá se použít jen v omezeném množství případů)
 - Umožňuje dostat se pod povrch problému
 - Kontrola kvality dat získaných pomocí jiných metod
- Druhy pozorování
 - Nezúčastněné x zúčastněné
 - Standardizované x nestandardizované
 - Skryté x zjevné

Interview - možnosti

Interview – postup (1)

1. Formulace otázek a příprava podkladů pro rozhovor
 - Míra strukturovanosti, typy otázek
2. Výběr respondentů
 - Uvnitř x vně organizace
 - Pozice v hierarchii
 - Bývalí pracovníci
3. Navázání kontaktu
 - Předchozí znalosti o respondentovi i problematice

Interview – postup (2)

1. Provedení a záznam rozhovoru

- Vzájemně prospěšný
- Flexibilita
- Nechat si otevřené dveře
- Zdroj dalších dat (dokumenty, pozorování)

2. Shrnutí a závěry

- Informace o respondentovi, postoj k nejdůležitějším otázkám, informace z pozorování,
- Kódování odpovědí

Focus group (skupinové interview)

- Skupinová interakce podporovaná aktivním moderátorem
- Výhody
 - Nečekané souvislosti, hlubší proniknutí do problematiky, vysoká validita výsledků, nízké náklady, rychlost
 - Hodí se v různých fázích výzkumu (audit)
- Nevýhody
 - Menší kontrola nad skupinou, těžší analýza získaných dat
 - Potřeba zkušeného moderátora a pozorovatelů

Postup při metodě focus group (1)

1. Výběr týmu

- Moderátor (moderátoři)
- asistent/pozorovatel - obeznámený s tématem i metodou

2. Výběr účastníků

- Zastoupené skupiny účastníků (úředníci, občané, experti...)
- Výběr reprezentantů za každou skupinu (6-12)
- Homogenní skupina, účastníci by se ideálně neměli znát

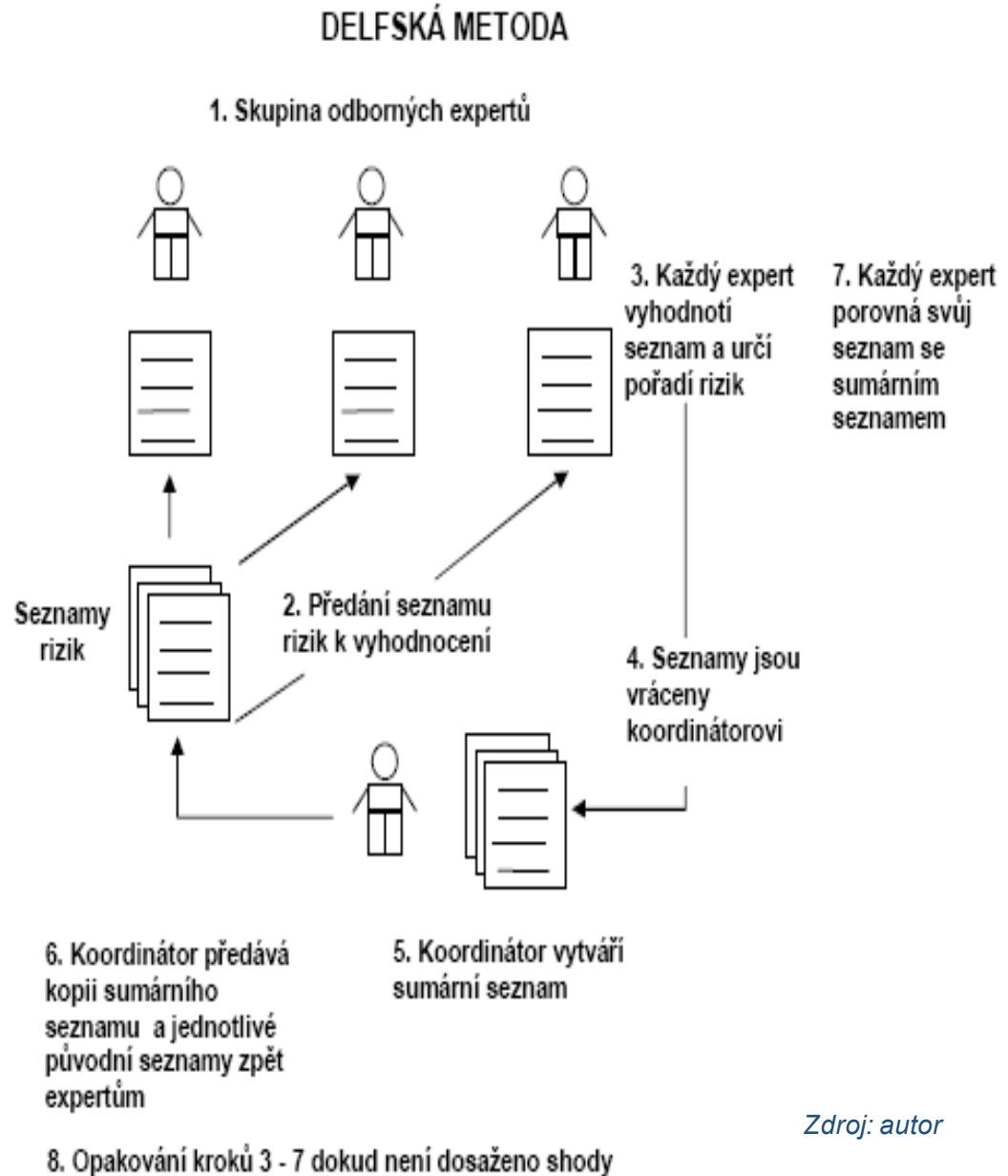
3. Výběr místa a doby konání

Postup při metodě focus group (2)

1. Příprava příručky pro diskusi
 - Pomůcka pro moderátora i pro následné hodnocení
2. Provedení rozhovoru
 - Vysvětlit smysl setkání a použitou metodu
 - Udržet téma, zabránit ovládnutí diskuse jedním účastníkem
3. Záznam diskuse
 - Písemně i audio/video záznam (vč. míry souhlasu/nesouhlasu účastníků)
4. Analýza výsledků
 1. Hlavní myšlenky, průběh, analýza trendů, vzorců, zjištění
 2. Citace účastníků

Delfská metoda

- dotazování expertů za účelem dosažení konsenzu
- dotazování účastníků ve dvou nebo více kolech

Zdroj: autor

Dotazník

- Hodí se v případě stanardizovaných otázek a většího okruhu respondentů
- Postup:
 1. Stanovit, jaká data je třeba shromáždit
 2. Navrhnout dotazník
 1. Přesnost, spolehlivost
 2. Různé typy otázek
 3. Úvodní slovo
 3. Pilotní testování
 4. Zpracování
- Rizika:
 - Chyba v dotazníku
 - Míra návratnosti

Sekundární data

- Související legislativa, důvodové zprávy, návrhy zákonů, judikáty
- Stanoviska ministerstev
- Nedávné kontrolní zprávy, hodnocení apod.
- Vědecké studie a výzkumy vč. zahraničních
- Strategické dokumenty, výroční zprávy
- Úřední záznamy, výkazy
- Zprávy z konferencí, zápisy z jednání
- Informační systém
- Oficiální statistiky
- Zprávy různých zájmových uskupení
- Tisk

Též jako zdroj
dalších
informačních
zdrojů